Buro Maerlant

Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2014

Rotterdam Westzeedijk 387

Notitie Flora- en faunawet

J. van Suijlekom, 22 augustus 2014

Inhoud

		Blz
1	**Inleiding**	**3**
1.1	Algemeen	3
1.2	Methode / doel	3
1.3	Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2	**Wet- en regelgeving**	**4**
2.1	Flora- en faunawet	4
2.2	Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	5
3	**Resultaten van het veldonderzoek**	**7**
3.1	Algemeen	7
3.2	Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
3.3	Gebiedsbescherming	8
4	**Conclusies en aanbevelingen**	**9**
	Conclusies	9
	Aanbevelingen	9
	Literatuur	10

Impressie van het plangebied. Buro Maerlant d.d. 12 augustus 2014.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van BOdG ruimtelijk advies B.V. heeft Buro Maerlant een veldinspectie ecologie uitgevoerd op de locatie Westzeedijk 387 te Rotterdam. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het kantoorgebouw (het plangebied) naar wonen en voorzieningen.

1.2 Methode / doel

Deze memo ecologie bestaat uit de uitwerking van de resultaten van het veldonderzoek. Op basis van de veldinspectie is een goed beeld ontstaan over de aan-of afwezigheid van beschermde soorten. Tevens is een inschatting gemaakt van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten. Dit is afgewogen tegen de toekomstige plannen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen

Het plangebied Westzeedijk 387 ligt binnen de bebouwde kom van Rotterdam in de deelwijk “Delfshaven” en omvat een kantoorgebouw. Het plangebied ligt in het noorden, oosten en westen ingesloten tussen bebouwing, in het zuidoosten ligt het complex aan een kade (figuur 1). De functie van het complex wordt gewijzigd in wonen en voorzieningen. Voor dit doel wordt het gebouw inpandig verbouwd. De buitenzijde, inclusief de gevelbekledingen, blijft behouden.

Figuur 1 Globale begrenzing van het plangebied (rood). Ondergrond: Google.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2 en bijlage 1):

Tabel 2 Beschermingsregimes 1 t/m 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Op basis van een recente uitspraak door de Raad van State (11 juli 2012) worden ontheffingsaanvragen voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels strenger beoordeeld. Ontheffing (voor een ruimtelijke ingreep) wordt slechts verleend indien sprake is van een belang in het kader van de Habitatrichtlijn en / of de Vogelrichtlijn.

Tabel 3 Beschermingscategorieën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
	Jaarrond beschermde nesten
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
	Niet jaarond beschermde nesten **Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst.** **Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.**
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw.

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 12 augustus 2014 door J. van Suijlekom.

Biotopen

In het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- Kantoorgebouw, hoogbouw, opgetrokken uit beton. De gevels waren voorzien van betonnen en stenen bekledingen / elementen met daartussen stalen raamkozijnen. De elementen vertoonden plaatselijk openingen (constructie);
- Geheel verhard parkeerterrein, zonder beplantingen.

Nabij het plangebied waren de volgende biotopen aanwezig:

- Kantoorgebouw, tegen het complex aangelegen, opgetrokken uit baksteen;
- Parkeervoorzieningen;
- Op enige afstand overige kantoorgebouwen;
- Open water omgeven door kaden;
- Verhardingen / openbare weg.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen beschermde planten aangetroffen. De muren van het complex waren geheel gaaf en niet begroeid. Overige verharde delen bestonden uit strak beton en bestratingen, eveneens een ongeschikt biotoop voor muurplanten. Beschermde vaatplanten waren niet aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied had niets te bieden voor grondgebonden zoogdieren, deze werden niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

De gevelbekledingen van het gebouw vertoonden plaatselijk kieren, die uit inspectie toegankelijk bleken voor vleermuizen. Het betrof met name delen op de eerste verdieping. De gevelbekledingen kunnen gebruikt worden door vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en eventueel laatvlieger. Dergelijke ruimten kunnen functie hebben als kraamverblijf, zomerverblijf en / of paarverblijf. De omgeving was weinig aantrekkelijk voor vleermuizen, doordat opgaande beplantingen ontbraken. Door de aanwezigheid van openbare verlichting, is de kans groot dat delen van het gebouw aanschijnend verlicht zijn. Grote aantallen dieren worden niet verwacht. Sporen ontbraken geheel. Het gebouw grenzend aan het complex was ontoegankelijk en ongeschikt voor vleermuizen. Doordat de werkzaamheden niet plaatsvinden aan de gevelbekledingen zelf, blijven eventueel aanwezige functies behouden. Effecten op vleermuizen worden niet verwacht.

Het plangebied zelf heeft als foerageergebied weinig te bieden door het ontbreken van opgaande beplantingen. Het oppervlak is daarnaast dermate gering, zodat op voorhand géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied. Binnen de luwte van de bebouwing kunnen soorten foerageren als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De plannen hebben geen invloed op de foerageermogelijkheden van vleermuizen.

Op basis van het bovenstaande kan worden gesteld, dat effecten op vleermuizen redelijkerwijs kunen worden uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldonderzoek werden geen nesten van vogels waargenomen. Het gebouw was op het platte dak na niet toegankelijk voor vogels. Platte daken worden regelmatig gebruikt door scholekster. De kans bestaat, dat scholekster broedend aanwezig is. Tijdens het veldonderzoek werd scholekster niet gezien of gehoord, echter is augustus ruim buiten de broedperiode van scholekster. Indien scholekster onverhoopt in het plangebied aanwezig is, is het voldoende de werkzaamheden conform advies buiten de broedperiode uit te voeren. Voor strikter beschermde vogels (nesten jaarrond beschermd) zoals gierzwaluw en huismus is de bebouwing beoordeeld als ontoegankelijk en ongeschikt. De bebouwing was voor vogels hermetisch afgesloten. Nesten van deze soorten komen met zekerheid niet in het gebouw voor.

Nesten van overige jaarrond beschermde soorten zoals uilen en roofvogels zijn niet aangetroffen. Potenties zijn ook niet aanwezig.

Overige soortgroepen

Van overige beschermde soortgroepen ontbrak, mede door de afwezigheid van water, geschikt leefgebied.

3.3 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt midden in de bebouwde kom van Rotterdam en op ruime afstand (> 8 km) van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbijzijnde gebied dat binnen de EHS ligt is de Nieuwe Maas op 500 meter afstand van het plangebied. Het betreft een zéér drukke vaarweg. Door de relatief grote afstand, de ligging in de bebouwde kom en geringe aard van de ingrepen, zijn effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De plannen hebben door de aard van de ingrepen geen effect op eventueel aanwezige vleermuizen (gevelbekledingen eerste verdieping). Er bestaat een kans op de aanwezigheid van scholekster op het dak. Door de (eventuele) werkzaamheden op het dak te plannen buiten het broedseizoen, zijn effecten op broedende vogels uit te sluiten. Overige strikter beschermde soorten worden niet verwacht.

Effecten van de plannen op beschermde gebieden (Natura 2000 / EHS) zijn op voorhand uit te sluiten.

Aanbevelingen

Het is niet uitgesloten dat scholekster op het dak broedt. Daarom wordt aanbevolen met de werkzaamheden preventief rekening te houden met de broedperiode van scholekster: april tot juli. In deze periode worden bij voorkeur geen werkzaamheden aan het dak uitgevoerd, óf moet duidelijk zijn dat scholekster afwezig is. In de broedperiode is scholekster dermate prominent aanwezig, dat een deskundige relatief eenvoudig aan- of afwezigheid kan aantonen.

Overige soorten

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Internet

» Google Maps
» www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
» http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen
T 085 877 86 85
E info@BuroMaerlant.nl I www.BuroMaerlant.nl
KvK 18091206